



URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa

Informacja sygnalna

Data opracowania
28 marca 2017 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl
tel. 22 464 23 15
faks 22 846 76 67

<http://warszawa.stat.gov.pl/>

STATYSTYCZNE O OSTROŁĘCKIEJ KOBIECIE

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

*Niniejsze opracowanie przedstawia sytuację ostrołęckich kobiet i dziewcząt w 2015 r. w odniesieniu do 2012 r. Niektóre informacje stanowią kontynuację danych prezentowanych w publikacji *Statystyczny portret Ostrołęki w latach 2005–2012*. Opracowanie zawiera informacje dotyczące sytuacji demograficzno-społecznej, aktywności ekonomicznej, zdrowia, opieki społecznej, edukacji, działalności samorządowej i sportu.*

Źródłem informacji były wyniki badań statystycznych statystyki publicznej oraz informacje uzyskane na podstawie:

- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego,
- sprawozdawczości sądów powszechnych,
- rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczących migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały,
- sprawozdawczości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez MEN,
- Krajowego Rejestru Nowotworów.

* *
*

- ✓ W końcu 2015 r. kobiety w Ostrołęce stanowiły 52,1% ogółu mieszkańców miasta; współczynnik feminizacji wynosił 109; największa przewaga kobiet nad mężczyznami wystąpiła w grupie wiekowej 55–59 lat.
- ✓ Kobiety w wieku produkcyjnym stanowiły 58,4% ogółu kobiet.
- ✓ Według prognozy GUS do 2050 r. w Ostrołęce liczba kobiet zmniejszy się o 29,7% w stosunku do 2015 r., a ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców wzrośnie o 0,3 p. proc. i wyniesie 52,4%.
- ✓ W 2015 r. na każde 1000 mieszkanek Ostrołęki w wieku rozrodczym (15–49 lat) urodziło się 42 dzieci; kobiety coraz później decydują się na urodzenie pierwszego dziecka, wiek środkowy matek rodzących dzieci przesunął się z 29,2 w 2012 r. do 29,9 w 2015 r.;
- ✓ Na jedną kobietę w wieku 15–49 lat średnio przypadało niewiele ponad jedno dziecko.
- ✓ W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 1,7 tys., tj. 51,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Największą grupę stanowiły kobiety w wieku 25–34 lata oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

Dane demograficzne o kobietach

Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. w Ostrołęce mieszkało 27,4 tys. kobiet, które stanowiły 52,1% ogółu mieszkańców miasta. W porównaniu z końcem grudnia 2012 r. liczba kobiet zmniejszyła się o 316 (o 1,1%), a ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców miasta zwiększył się o 0,1 p. proc.

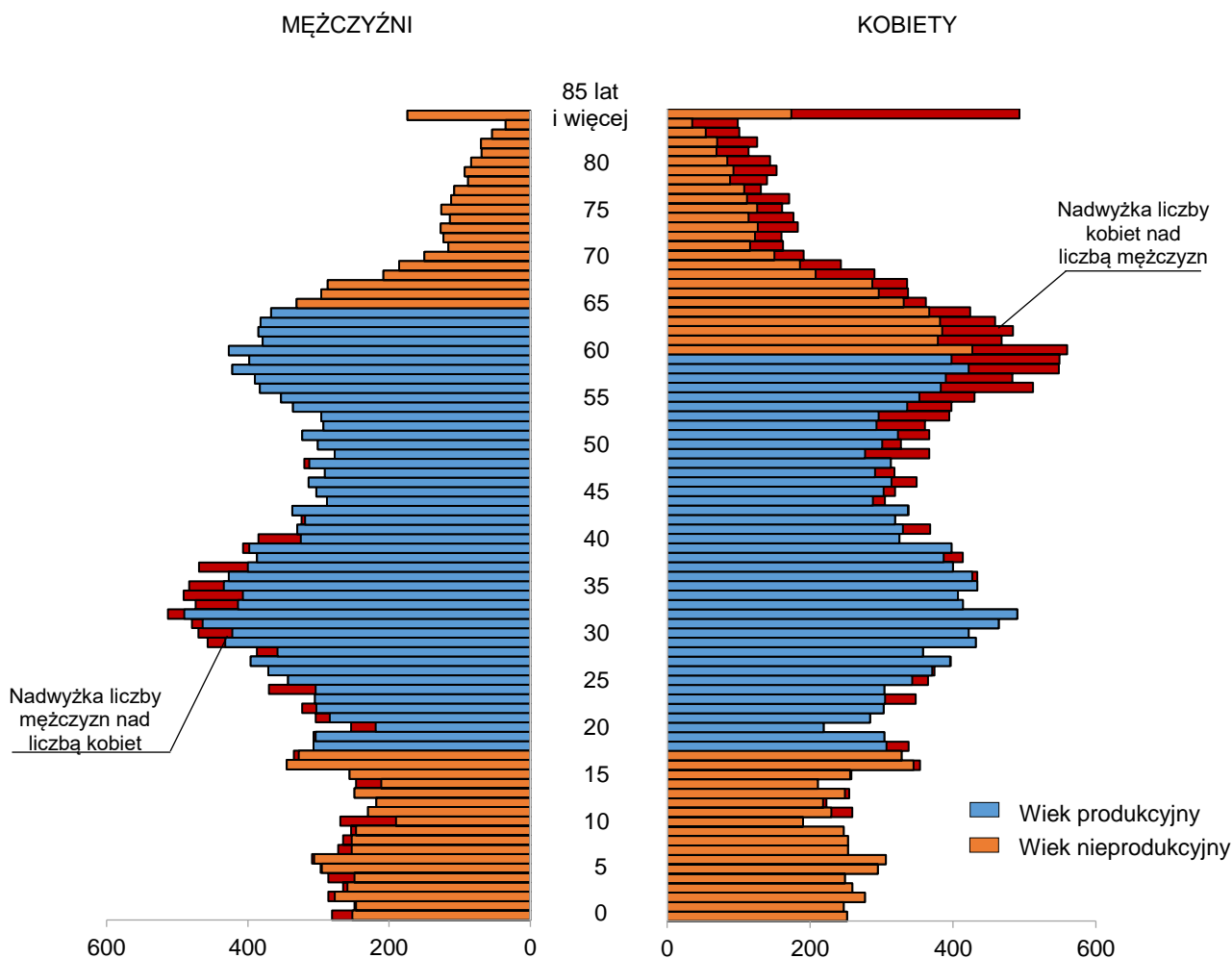
Struktura ostrołęckich kobiet według grup wieku jest zróżnicowana. W końcu 2015 r. najwięcej ostrołęczanek było w grupach wieku 55—59 lat, 60—64 lata oraz 30—34 lata, ich udział w ogólnej liczbie kobiet wynosił odpowiednio: 9,2%; 8,7%; 8,0%. Najmniej kobiet było w grupie 85 lat i więcej (1,8%) oraz 80—84 lata (2,1%). W porównaniu z końcem 2012 r. struktura kobiet według grup wieku uległa istotnym zmianom. Największy spadek udziału pań w ogólnej liczbie kobiet w Ostrołęce odnotowano w grupach wieku 50—54 lata, 20—24 lata i 25—29 lat (odpowiednio o: 1,4 p. proc., 1,3 p. proc. i 1,2 p. proc.). Natomiast największy wzrost udziału wystąpił w grupie wieku 65—69 lat (o 1,9 p. proc.) oraz 60—64 lata (o 1,6 p. proc.).

Tabl. 1. **Kobiety według wieku**
Stan w dniu 31 XII

WIEK	2012	2013	2014	2015
OGÓŁEM	27695	27545	27397	27379
w wieku:				
0— 4 lata	1379	1376	1314	1284
5— 9	1238	1242	1264	1354
10—14	1240	1214	1206	1138
15—19	1653	1564	1535	1582
20—24	1845	1717	1612	1458
25—29	2271	2142	2004	1926
30—34	2227	2248	2237	2197
35—39	1886	1954	1994	2080
40—44	1640	1641	1654	1655
45—49	1782	1712	1686	1666
50—54	2267	2128	1969	1848
55—59	2654	2638	2659	2522
60—64	1973	2097	2212	2395
65—69	1072	1247	1405	1568
70—74	866	876	854	873
75—79	765	740	761	756
80—84	535	574	556	584
85 lat i więcej	402	435	475	493
KOBIETY NA 100 MĘŻCZYŹN ...	108	109	109	109

Przewagę liczebną kobiet nad mężczyznami w Ostrołęce obrazuje **współczynnik feminizacji** (określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn), który w 2015 r. wynosił 109 i był o 1 wyższy niż w 2012 r. Największa przewaga kobiet nad mężczyznami występowała wśród ludności w wieku 55—59.

Piramida wieku ludności w 2015 r.
Stan w dniu 31 XII



Według **prognozy GUS do 2050 r.** liczba kobiet w Ostrołęce zmniejszy się o 29,7%. Największy spadek liczby pań w stosunku do 2015 r. przewidywany jest w grupie wieku 30–34 lata (o 62,4%), natomiast największy wzrost wystąpi w najstarszej grupie wieku — 85 lat i więcej (o 357,8%). Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności miasta osiągnie poziom 52,4% (wzrost o 0,3 p. proc. w porównaniu z 2015 r.), a wskaźnik feminizacji będzie wynosił 110.

Tabl. 2. **Prognoza liczby kobiet według grup wieku**
Stan w dniu 31 XII

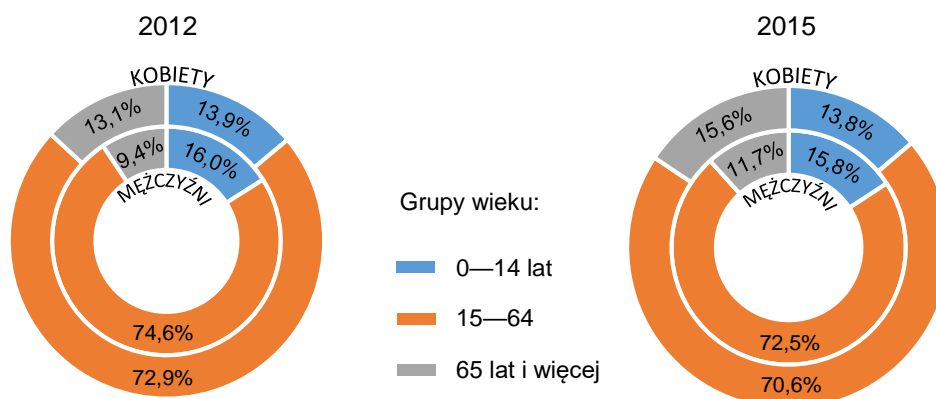
WIEK	2020	2030	2040	2050
OGÓŁEM	26643	24854	22309	19248
0— 4 lata	1149	900	755	650
5— 9	1226	994	777	684
10—14	1319	1068	833	694
15—19	1096	1136	913	708
20—24	1459	1247	1002	780
25—29	1512	1047	1047	839
30—34	1757	1273	1062	827
35—39	2031	1310	883	851
40—44	1966	1563	1126	926
45—49	1609	1869	1217	816
50—54	1608	1839	1463	1050
55—59	1778	1508	1746	1144
60—64	2389	1495	1718	1373
65—69	2267	1642	1421	1644
70—74	1459	2144	1378	1606
75—79	762	1907	1418	1264
80—84	625	1109	1678	1135
85 lat i więcej	631	803	1872	2257

Podział ludności **według biologicznych grup wieku** wyodrębnia trzy grupy: 0—14 lat, 15—64 lata oraz 65 lat i więcej.

W końcu 2015 r. liczba dziewczynek w wieku 0—14 lat wynosiła 3,8 tys. i była niższa o 2,1% w porównaniu z 2012 r. Udział tej grupy w ogólnej liczbie kobiet spadł o 0,1 p. proc. Znacznie liczniejszą grupę stanowiły panie w wieku 15—64 lata (19,3 tys.). W 2015 r. ich liczba w mieście zmniejszyła się o 4,3% w porównaniu z 2012 r., a udział w ogólnej liczbie kobiet spadł o 2,3 p. proc. Natomiast liczebność najstarszej grupy kobiet, tj. powyżej 65 lat zwiększyła się o 17,4%, a jej udział wzrósł o 2,5 p. proc. Zmiany zachodzące w strukturze ludności według tych grup wskazują na postępujący proces starzenia się mieszkanek miasta.

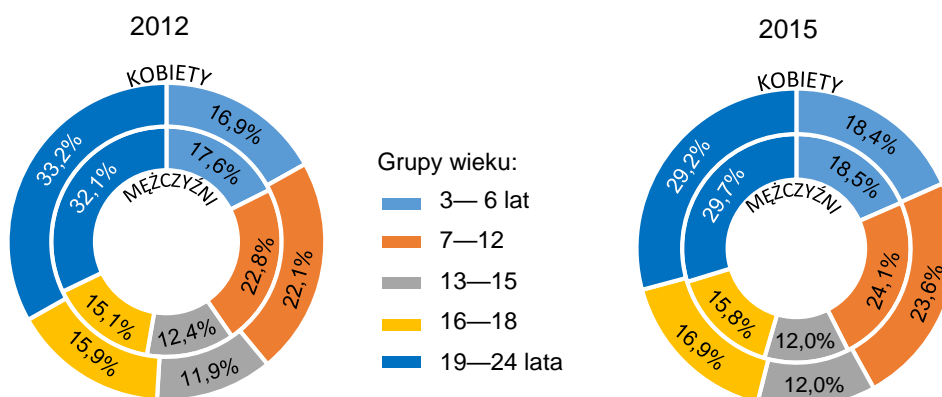
W wyniku zmian zachodzących w strukturze wiekowej ostrołęckich kobiet z roku na rok zwiększa się ich mediana wieku, wyznaczająca granicę wieku, którą połowa kobiet już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła. W 2015 r. wiek środkowy mieszkanki Ostrołęki wynosił 41,9 lat (wobec 40,3 lat w 2012 r.), a mężczyzny — 37,5 lat (wobec 36,0 lat w 2012 r.).

Struktura mężczyzn i kobiet według biologicznych grup wieku
Stan w dniu 31 XII



Edukacyjne grupy wieku obejmują dzieci i młodzież w wieku od 3 do 24 lat. W końcu grudnia 2015 r. w Ostrołęce liczebność tej grupy wynosiła 12,3 tys. osób. Kobiety stanowiły 49,1% (wobec 49,7% w 2012 r.) tej grupy. W porównaniu z końcem 2012 r. liczba kobiet w wieku edukacyjnym zmniejszyła się o 7,8%. Największy spadek liczby kobiet (o 19,0%) zanotowano w grupie wieku 19—24 lata.

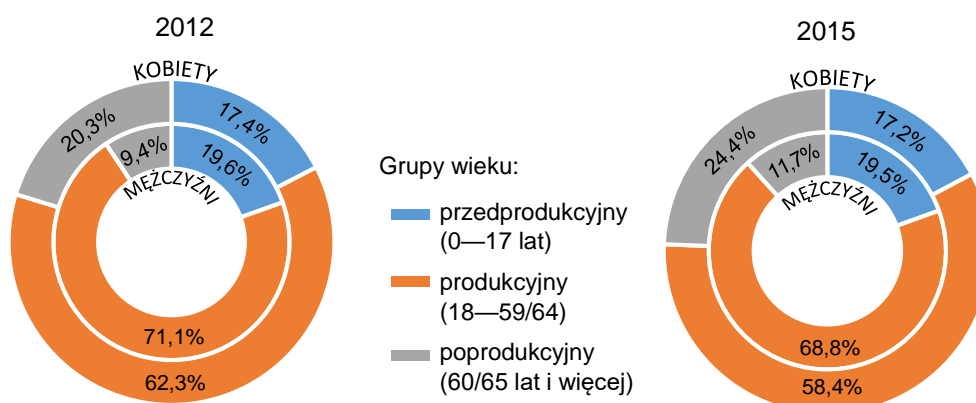
Struktura mężczyzn i kobiet według edukacyjnych grup wieku
Stan w dniu 31 XII



Potwierdzeniem postępującego procesu starzenia się ludności miasta (w tym kobiet) są zmiany zachodzące w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku.

W końcu 2015 r. liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (0—17 lat) wynosiła 4,7 tys. i była niższa o 2,3% w porównaniu z 2012 r. Grupę ściśle związaną z aktywnością zawodową tworzą kobiety w wieku produkcyjnym (18—59 lat). W końcu grudnia 2015 r. ich liczba zmniejszyła się o 7,3% w porównaniu z 2012 r. i wynosiła 16,0 tys. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej) w końcu grudnia 2015 r. zwiększyła się o 18,8% w stosunku do 2012 r. i wynosiła 6,7 tys.

Struktura mężczyzn i kobiet według ekonomicznych grup wieku Stan w dniu 31 XII



Jednym z mierników analizy struktury wieku ludności jest relacja zachodząca pomiędzy poszczególnymi grupami wieku. **Współczynnik obciążenia demograficznego**, określający liczbę kobiet w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 kobiet w wieku produkcyjnym, w 2015 r. w Ostrołęce wynosił 71,2 osób (wobec 60,5 w 2012 r.).

Płodność i urodzenia żywe

W końcu 2015 r. w Ostrołęce było 12,6 tys. **kobiet w wieku rozrodczym** (tj. 15—49 lat). Stanowiły one 45,9% ogółu kobiet w mieście. W porównaniu z 2012 r. liczba kobiet w tym wieku zmniejszyła się o 5,6%, a ich udział w ogólnej liczbie kobiet zmniejszył się o 2,1 p. proc. Prognoza GUS przewiduje, że liczba kobiet w mieście w wieku rozrodczym w 2050 r. zmniejszy się w stosunku do 2015 r. o 54,3% osiągając poziom 5,7 tys.

W 2015 r. zmniejszył się udział kobiet w wieku rozrodczym. **Wskaźnik płodności**, tj. liczba urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku 15—49 lat wzrósł, osiągając poziom 42,5 (wobec 39,2 w 2012 r.). W 2015 r. wyższą płodnością niż w 2012 r. charakteryzowały się kobiety w większości grup wieku. W Ostrołęce mediana wieku matek zwiększyła się z 29,2 lat w 2012 r. do 29,9 lat w 2015 r. Informację o średniej liczbie dzieci urodzonych przez kobietę w ciągu całego okresu rozrodczego obrazuje **współczynnik dzietności ogólnej**¹. Fakt wzrostu urodzeń u coraz starszych kobiet powoduje, że w Ostrołęce w 2015 r. jego poziom nie przekroczył dwójga dzieci i przyjął wartość 1,352 wobec 1,220 w 2012 r.

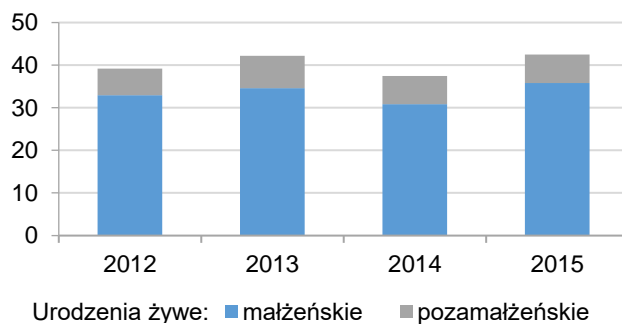
¹ Wartość współczynnika dzietności ogólnej oznacza prostą zastępowalność pokoleń, jeżeli na 1 kobietę w wieku rozrodczym (15—49 lat) przypada średnio od 2,10 do 2,15 urodzeń.

Tabl. 3. **Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2015
PŁODNOŚĆ				
Urodzenia żywe na 1000				
kobiet w wieku 15—49 lat ...	39,2	42,2	37,5	42,5
15—19	7,2	11,9	6,5	7,1
20—24	41,1	49,5	32,6	42,3
25—29	92,9	92,8	86,9	100,1
30—34	73,3	74,1	67,4	74,8
35—39	27,4	33,2	36,1	42,2
40—44	4,9	7,3	7,9	7,3
45—49 lat	—	—	0,6	—
WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI				
Dzietności ogólnej	1,220	1,328	1,176	1,352
Reprodukcji brutto	0,588	0,672	0,588	0,647
Dynamiki demograficznej	1,514	1,512	1,167	1,432

W 2015 r. w Ostrołęce odnotowano 537 **urodzeń żywych**, z czego 47,9% stanowiły urodzenia dziewczynek. W porównaniu z 2012 r. liczba urodzeń żywych zwiększyła się o 1,9%, w tym dziewczynek o 1,2%. Wśród urodzeń żywych urodzenia małżeńskie stanowiły 84,2%, tj. o 0,1 p. proc. więcej niż w 2012 r.

Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku rozrodczym



W 2015 r. w strukturze urodzeń żywych dominowały urodzenia wśród kobiet w grupach wieku 25—29 lat i 30—34 lata. W tym samym okresie odnotowano wzrost udziału urodzeń żywych wśród pań w wieku 35—39 lat (o 6,3 p. proc.) oraz 40—44 lata (o 0,7 p. proc.). Udział urodzeń wśród kobiet w wieku 30—34 lata nie zmienił się w odniesieniu do 2012 r.

W stosunku do 2012 r. zmniejszył się odsetek urodzeń żywych wśród kobiet w wieku: 25—29 lat (o 4,1 p. proc.), 20—24 lata (o 2,7 p. proc.) oraz w wieku 19 lat i mniej (o 0,3 p. proc.).

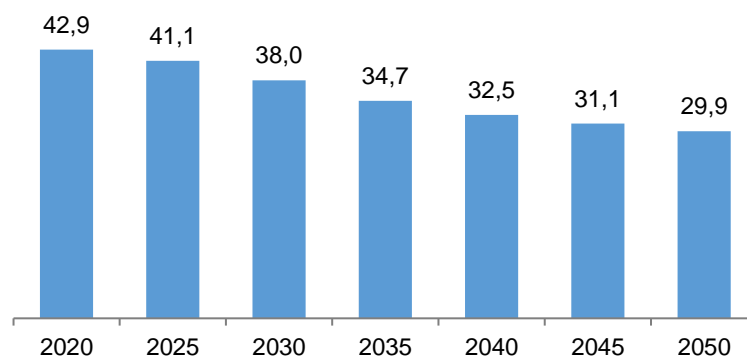
W Ostrołęce najczęściej nadawanymi imionami dla dziewczynek w 2015 r. była Alicja i Maja².

Tabl. 4. Urodzenia żywe według wieku matki

WIEK MATKI	2012	2013	2014	2015	
	ogółem				w tym dziewczynki
OGÓŁEM	527	555	482	537	257
19 lat i mniej	12	19	10	11	4
20—24	78	89	55	65	31
25—29	215	205	181	197	86
30—34	163	166	151	166	83
35—39	51	64	71	86	46
40—44	8	12	13	12	7
45 lat i więcej.....	–	–	1	–	–

Dane dotyczące prognozowanej przez GUS liczby urodzeń do 2050 r. przewidują zmniejszenie się ich liczby z 537 w 2015 r. do 267 w 2050 r., tj. o 50,3%.

Prognoza udziału kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat) w ogólnej liczbie kobiet (w %) Stan w dniu 31 XII



Migracje wewnętrzne

Istotny wpływ na liczbę kobiet w Ostrołęce mają migracje. Od kilkunastu lat roczny odpływ kobiet w ruchu wewnętrznym przekracza wielkość napływu, co powoduje, że saldo migracji wewnętrznych kobiet jest ujemne. W 2015 r. w Ostrołęce w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowało się 221

² Według danych udostępnionych przez Urząd Stanu Cywilnego w Ostrołęce dla Portalu e-Ostrołęka Twoje Wirtualne Miasto; *Najpopularniejsze imiona nadawane w 2015 roku ostrołęckim noworodkom*, artykuł z dnia 18 stycznia 2016 r. zamieszczony na stronie internetowej <http://www.eostroleka.pl/najpopularniejsze-imiona-nadawane-w-2015-roku-ostroleckim-noworodkom,art51771.html>

kobiet, które stanowiły 54,3% ogółu napływu (w 2012 r. — 59,0%). W strukturze napływu na pobyt stały według obszaru pochodzenia migranta przeważały kobiety przybywające ze wsi; ich udział stanowił 77,8% ogółu imigrujących kobiet (w 2012 r. — 75,0%). Kobiety przybyłe z innych miast stanowiły 22,2% (w 2012 r. — 25,0%). W 2015 r. 402 kobiety wymeldowały się z pobytu stałego, co stanowiło 53,6% ogółu wymeldowanych z miasta (w 2012 r. — 51,7%). W ogólnej liczbie kobiet emigrujących z Ostrołki 58,7% stanowiły kobiety osiedlające się na wsi, a 41,3% w innych miastach (w 2012 r. odpowiednio: 64,3%, 35,7%).

Tabl. 5. **Migracje wewnętrzne kobiet na pobyt stały według grup wieku**

A. Napływ

GRUPY WIEKU	2012	2013	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych				w % ogółu napływu danej grupy wieku
OGÓŁEM	220	234	263	221	54,3
0—14 lat	45	38	54	45	49,5
15—24	38	45	39	38	73,1
25—29	56	64	57	45	54,2
30—44	52	56	73	57	49,6
45—59	16	12	19	16	48,5
60—64	1	3	8	6	50,0
65 lat i więcej.....	12	16	13	14	66,7

B. Odływ

GRUPY WIEKU	2012	2013	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych				w % ogółu odpływu danej grupy wieku
OGÓŁEM	370	483	474	402	53,6
0—14 lat	51	95	98	77	51,7
15—24	53	65	47	55	64,7
25—29	86	92	106	69	59,0
30—44	115	152	148	135	48,6
45—59	40	49	44	34	47,9
60—64	10	17	17	11	50,0
65 lat i więcej.....	15	13	14	21	75,0

W ramach migracji wewnętrznych kobiet na pobyt stały najliczniejszą grupę stanowiły panie w wieku 30—44 lata (25,8% napływu i 33,6% odpływu). Najmniej migrowały kobiety w najstarszych grupach wieku.

Kobiety w rodzinie

Małżeństwa

Według stanu na koniec 2015 roku w Ostrołęce było 23,3 tys. kobiet w wieku 16 lat i więcej (o 0,9% mniej niż w 2012 r.), czyli pań uprawnionych do zawierania związków małżeńskich. W omawianym roku w mieście zawartych zostało 289 związków małżeńskich, mniej o 1,0% w porównaniu z 2012 r. Wśród **zawartych małżeństw** 73,0% (wobec 73,3% w 2012 r.) stanowiły związki wyznaniowe czyli małżeństwa zawarte w kościele i jednocześnie zarejestrowane w urzędzie stanu cywilnego. Pozostałe 27,0% związków było małżeństwami cywilnymi.

W 2015 r. w Ostrołęce **współczynnik natężenia małżeństw**, czyli liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności ukształtował się na poziomie 5,50 (nie uległ zmianie w stosunku do 2012 r.).

Separacje i rozwody

Separacja jest instytucją prawną orzecaną przez sąd. Polega ona na uchyleniu wspólnoty małżeńskiej, jednak bez prawa wstępowania małżonków w nowy związek małżeński.

W Ostrołęce w 2015 r. orzeczono 2 separacje, tj. o 4 mniej niż w 2012 r. Wszystkie separacje (zarówno w 2015 r., jak i w 2012 r.) były orzeczone z powództwa żony.

Rozwód to rozwiązanie związku małżeńskiego przez odpowiedni sąd w formie określonej prawem. W 2015 r. w Ostrołęce orzeczono 107 rozwodów, tj. o 15,7% mniej w stosunku do 2012 r. Prawie 74% rozwodów było orzeczonych z powództwa żony (w 2012 r. — 69%).

Wskaźnik natężenia rozwodów (liczony na 1000 ludności) w 2015 r. wyniósł 2,04 i był o 0,34 niższy w porównaniu z 2012 r. Na 1000 nowo zawartych małżeństw przypadało 370 rozwodów, tj. o 65 mniej niż w 2012 r.

Zgony

Zgony są istotnym czynnikiem wpływającym na stan i strukturę ludności. W Ostrołęce w 2015 r. zarejestrowano ogółem 375 zgonów, tj. o 7,8% więcej niż w 2012 r.

Tabl. 6. Zgony kobiet według wieku

WIEK ZMARŁYCH	2012	2013	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych				w % ogółu zgonów w danej grupie wieku
OGÓŁEM	144	149	192	155	41,3
0—19 lat	5	1	1	1	25,0
20—39	1	2	2	2	22,2
40—49	2	3	8	4	22,2
50—59	17	14	13	15	29,4
60—69	19	18	28	17	21,3
70—79	31	39	36	20	32,8
80 lat i więcej.....	69	72	104	96	63,2

W strukturze zgonów według płci zgony kobiet stanowiły 41,3%, tj. o 0,1 p. proc. mniej w porównaniu z 2012 r. Zgony kobiet przed 50 rokiem życia stanowiły 4,5% (w 2012 r. — 5,6%) wszystkich zgonów pań, natomiast odsetek zgonów kobiet w wieku 70 lat i więcej wynosił 74,8% (w 2012 r. — 69,4%).

W 2015 r. **wskaźnik zgonów** kobiet w przeliczeniu na 1000 mieszkanek miasta wynosił 5,66 (w 2012 r. — 5,19).

Kobiety na rynku pracy

Pracujący i wypadki przy pracy

Według stanu w końcu grudnia 2015 r. **liczba pracujących**³ w gospodarce narodowej w Ostrołęce wyniosła 16,0 tys. osób i była o 0,4 tys. (o 2,6%) mniejsza w stosunku do 2012 r. Kobiety stanowiły 51,3% ogółu pracujących, tj. o 2,5 p. proc. więcej w porównaniu z 2012 r. Na 1000 ludności przypadają średnio 304 osoby pracujące (w 2012 r. — 308), a na 1000 kobiet — 300 kobiet pracujących (w 2012 r. — 289).

W końcu 2015 r. w strukturze pracujących kobiet najwięcej pań zatrudnionych było w edukacji (20,7%). Stosunkowo duży odsetek stanowiły kobiety pracujące w sekcjach: handel i naprawa pojazdów samochodowych⁴ (16,9%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (15,5%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (13,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe (11,5%).

W stosunku do 2012 r. najwyższy wzrost udziału kobiet w ogólnej liczbie pracujących odnotowano w sekcjach: handel i naprawa pojazdów samochodowych^Δ (o 1,4 p. proc.), edukacja (o 1,2 p. proc.) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 1,0 p. proc.). Natomiast najwyższy spadek

³ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

⁴ Znak Δ oznacza, że nazwa została skrócona w stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).

— w sekcjach administrowanie i działalność wspierająca^A oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (odpowiednio — o 1,5 p. proc. i o 1,4 p. proc.).

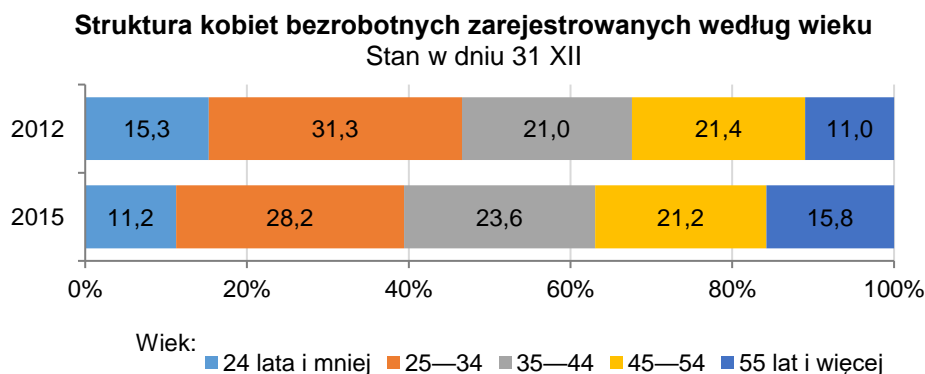
W 2015 r. w **warunkach zagrożenia zatrudnionych** było 310 osób, w tym 97 (31,3%) kobiet. W porównaniu z 2012 r. liczba tych osób zmniejszyła się o 5,2%, przy wzroście liczby kobiet o 54,0% i spadku liczby mężczyzn o 19,3%. Udział kobiet w ogólnej liczbie osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia wzrósł o 12,0 p. proc.

Zagadnieniem związanym bezpośrednio z rynkiem pracy jest bezpieczeństwo pracy. W 2015 r. w ostrołęckich zakładach pracy poszkodowanych w **wypadkach przy pracy** zostało 160 osób, w tym 79 kobiet. Liczba poszkodowanych osób w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 17,5%, przy wzroście liczby kobiet o 3,9% i spadku liczby mężczyzn o 31,4%. Udział kobiet poszkodowanych w wypadkach przy pracy w ogólnej liczbie poszkodowanych zwiększył się o 10,2 p. proc.

Bezrobocie

W końcu grudnia 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce zarejestrowanych było 3,3 tys. **bezrobotnych**, z czego 51,3% stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych kobiet w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 21,6%, a ich udział o 2,8 p. proc.

Pod względem wieku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych kobiet stanowiły panie w wieku 25—34 lata, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet wynosił 28,2% i był o 3,1 p. proc. niższy niż w końcu 2012 r. Kolejną pod względem liczebności była grupa kobiet w wieku 35—44 lata, której udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pań zwiększył się o 2,6 p. proc. w porównaniu z 2012 r. Obydwie te grupy stanowiły 51,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w mieście. Najmniej liczną grupę bezrobotnych kobiet stanowiły panie w wieku 24 lata i mniej; ich udział zmniejszył się o 4,1 p. proc. w porównaniu z 2012 r. Natomiast o 4,8 p. proc. zwiększył się udział kobiet bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej.

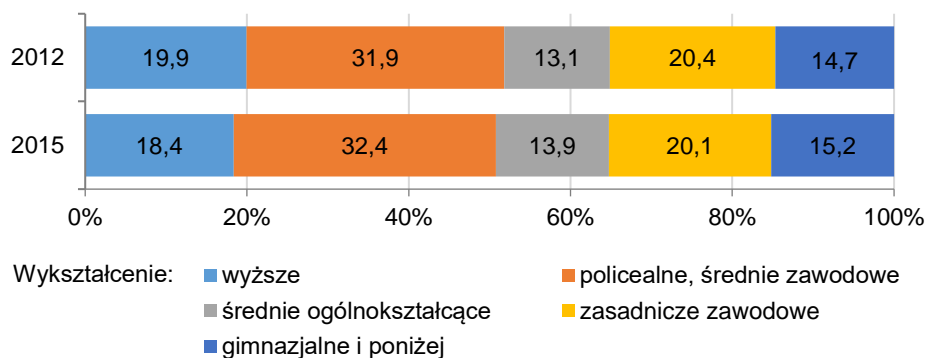


W końcu grudnia 2015 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet najliczniejszą grupę stanowiły panie posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe — 32,4% (o 0,5 p. proc. więcej niż w 2012 r.). Najmniej liczną grupę (13,9%) stanowiły kobiety posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 0,8 p. proc. więcej niż w 2012 r.). Najwyższy spadek udziału o 1,5 p. proc. w ogólnej

liczbie bezrobotnych pań dotyczył kobiet z wyższym wykształceniem. Udział tej grupy w końcu grudnia 2015 r. stanowił 18,4%.

Struktura kobiet bezrobotnych zarejestrowanych według wykształcenia

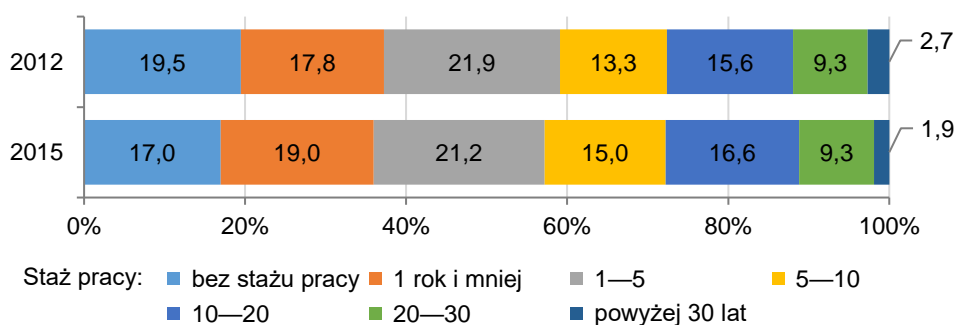
Stan w dniu 31 XII



Według stanu w końcu grudnia 2015 r. zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych kobiet posiadała **staż pracy**. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych pań wynosił 83,0% i był o 2,5 p. proc. wyższy niż w końcu grudnia 2012 r. Wśród bezrobotnych kobiet wcześniej pracujących zawodowo najliczniejszą grupę stanowiły panie posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych ostrołęczanek wynosił 21,2% (o 0,7 p. proc. mniej niż w 2012 r.). Najmniej było kobiet bezrobotnych posiadających staż pracy powyżej 30 lat — 1,9% (o 0,8 p. proc. mniej niż w 2012 r.). Kobiety bezrobotne bez stażu pracy w końcu grudnia 2015 r. stanowiły 17,0% ogółu bezrobotnych mieszkanki miasta, tj. o 2,5 p. proc. mniej niż w 2012 r.

Struktura kobiet bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy^a

Stan w dniu 31 XII



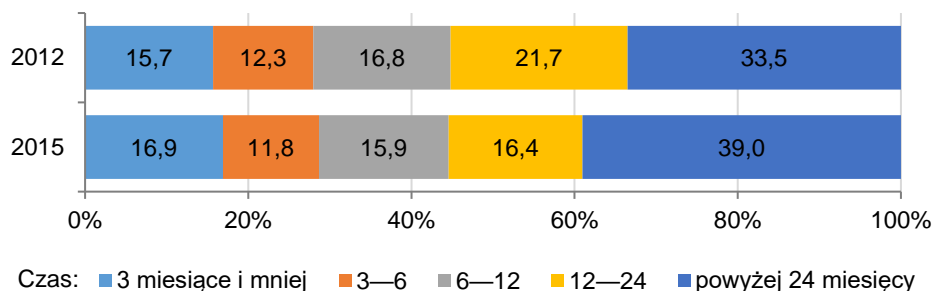
^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

Biorąc pod uwagę **czas pozostawania bez pracy** w końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych ostrołęczanek stanowiły kobiety pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Udział tej grupy wyniósł 39,0% (o 5,5 p. proc. więcej niż 2012 r.). Najmniej liczną grupę (11,8%) stanowiły kobiety pozostające bez pracy od 3—6 miesięcy (o 0,5 p. proc. mniej niż w 2012 r.).

Najwyższy spadek udziału odnotowano w grupie osób pozostających bez pracy 12—24 miesiące (o 5,3 p. proc. mniej niż w 2012 r.).

Struktura kobiet bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII



^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Wśród ostrołęckich kobiet będących w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** udział pań długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet zwiększył się o 2,8 p. proc. w porównaniu z 2012 r. i w końcu grudnia 2015 r. stanowił 68,0%. Nadal w trudnej sytuacji pozostawały kobiety bezrobotne powyżej 50 roku życia, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pań zwiększył się o 4,0 p. proc. w stosunku do 2012 r. Wzrósł również udział kobiet niepełnosprawnych (o 0,3 p. proc.).

Tabl. 7. **Wybrane kategorie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2015	w % ogółu da- nej grupy
	w liczbach bezwzględnych				
Do 25 roku życia	331	310	251	191	46,8
Długotrwale bezrobotne ^a	1412	1409	1259	1155	53,6
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	514	519	465	443	x
Powyżej 50 roku życia	487	529	506	451	45,8
Niepełnosprawne	107	86	91	88	45,1

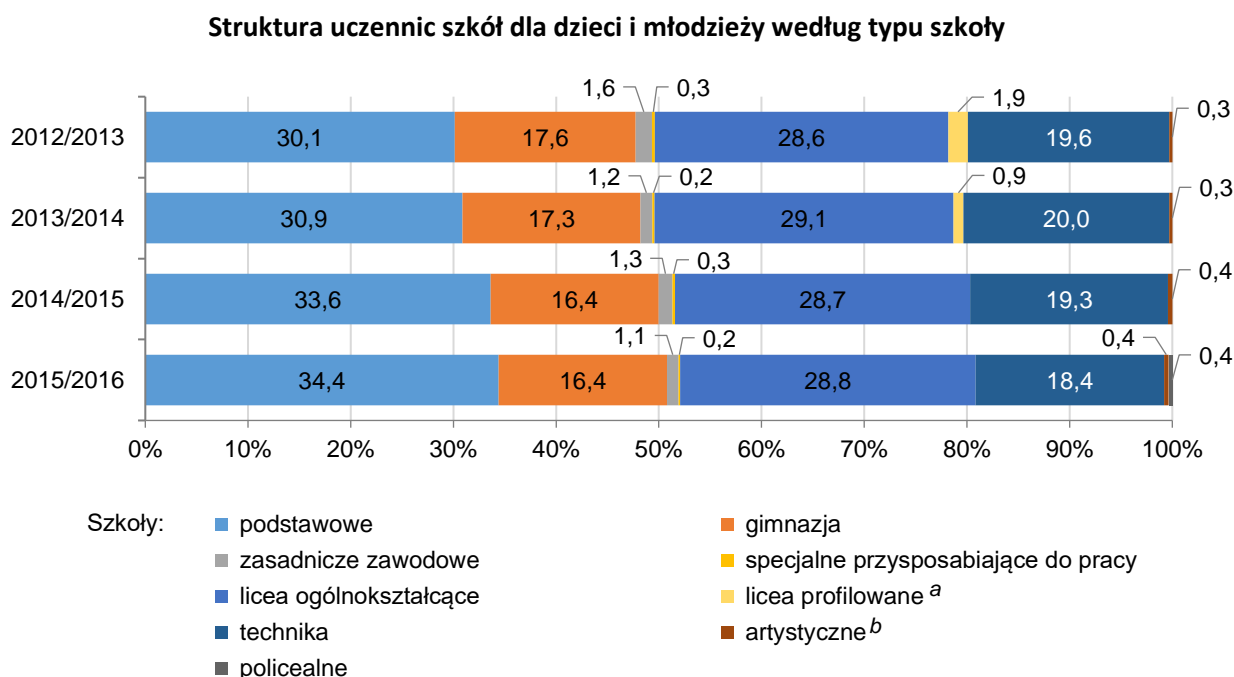
^a Pozostający w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w 2015 r. tylko 9,8% **posiadało prawo do zasiłku** (wobec 12,1% w 2012 r.). W ciągu 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce zarejestrowało się 1,6 tys. bezrobotnych ostrołęczanek, tj. o 2,3% mniej niż w 2012 r. Wśród nich 18,3% stanowiły panie rejestrujące się po raz pierwszy i było ich o 2,6 p. proc. mniej niż w 2012 r. Z ewidencji bezrobotnych kobiet w 2015 r. wykreślono 1,9 tys. pań (o 7,4% więcej niż w 2012 r.). Z ogólnej liczby kobiet

wyłączonych z ewidencji bezrobotnych 58,8% podjęło pracę (o 1,4 p. proc. więcej niż w 2012 r.), 10,6% nie potwierdziło gotowości do pracy (o 4,9 p. proc. mniej niż w 2012 r.), a 5,0% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnej (o 0,9 p. proc. mniej niż w 2012 r.).

Edukacja kobiet⁵

Według obowiązującego systemu oświaty pierwszym etapem kształcenia dzieci jest **wychowanie przedszkolne**. W roku szkolnym 2015/2016 w ostrołęckich przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i punktach przedszkolnych przebywało 2,0 tys. dzieci, z czego 47,9% stanowiły dziewczynki. W porównaniu z rokiem szkolnym 2012/2013 liczba dziewczynek zwiększyła się o 0,6%. W roku szkolnym 2015/2016 wśród dziewczynek najwięcej było 5-latek — ich udział wynosił 35,1% i był o 7,7 p. proc. wyższy niż w roku szkolnym 2012/2013. Znaczną grupę stanowiły również dziewczynki w wieku 3 lat, których udział zwiększył się o 7,4 p. proc. i wynosił 27,9%. W omawianym okresie udział dziewczynek w wieku 6 lat zmniejszył się z 25,0% do 9,2%, co było związane z rozpoczęciem nauki w szkołach podstawowych przez dzieci sześciolatnie.



^a Funkcjonujące do roku szkolnego 2013/14. ^b Dające uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.

W roku szkolnym 2015/2016 dziewczęta w ostrołęckich **szkołach podstawowych** stanowiły 49,0% ogółu uczniów tych szkół. W porównaniu z rokiem szkolnym 2012/2013 ich udział zwiększył się

⁵ Dane dotyczące wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; szkół wyższych — według stanu w dniu 30 XI.

o 0,2 p. proc. W tym samym okresie w ostrołęckich **gimnazjach** liczba dziewcząt zmniejszyła się o 8,0%, a ich udział w ogólnej liczbie gimnazjalistów zmniejszył się o 0,7 p. proc. i wynosił 48,3%.

Spośród **szkół ponadgimnazjalnych** dla młodzieży w roku szkolnym 2015/2016 dziewczęta najczęściej wybierały licea ogólnokształcące i technika. Udział dziewcząt w ogólnej liczbie uczniów liceów ogólnokształcących stanowił 64,7%, tj. o 1,5 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2012/2013, natomiast w technikach — 41,3%, tj. o 0,2 p. proc. więcej. W omawianym okresie udział dziewcząt w ogólnej liczbie uczniów zasadniczych szkół zawodowych wynosił 20,7% i był o 5,0 p. proc. mniejszy niż w roku szkolnym 2012/2013.

W szkole policealnej dla młodzieży, która rozpoczęła działalność w roku szkolnym 2015/2016, dziewczęta stanowiły 76,0% uczniów.

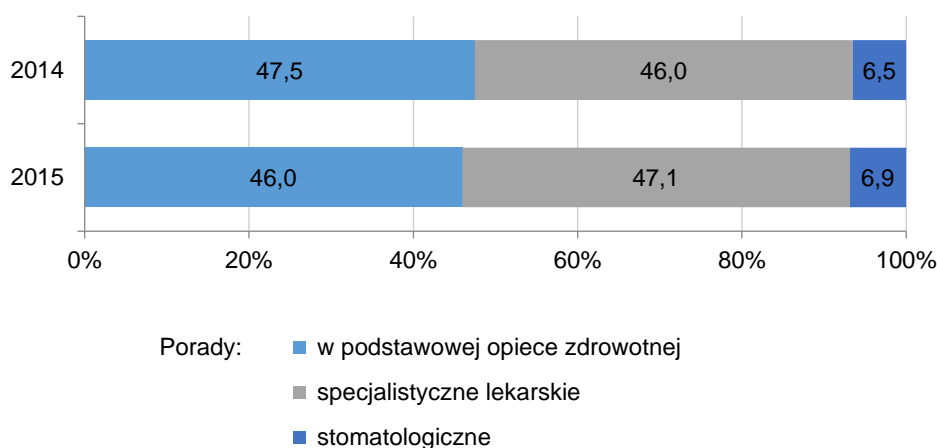
Spośród **szkół dla dorosłych** w roku szkolnym 2015/2016 udziału kobiet w ogólnej liczbie uczniów w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 spadł w szkołach policealnych (o 0,8 p. proc.) natomiast w liceach ogólnokształcących wzrósł (o 1,2 p. proc.). W omawianym okresie liczba kobiet studiujących w Ostrołęce (łącznie z cudzoziemkami) zmniejszyła się z 557 do 268 tj. o 51,9%, a ich udział w ogólnej liczbie studentów obniżył się o 2,1 p. proc.

Zdrowie kobiet

W 2015 r. w Ostrołęce **opiekę nad pacjentami** sprawowało 246 lekarzy i 30 lekarzy stomatologów, wśród których kobiety stanowiły odpowiednio 54,9% oraz 76,7%. W mieście pracowały również 563 pielęgniarki i 60 położnych. W porównaniu z 2013 r. liczba kobiet lekarzy zwiększyła się o 3,8%, a dentystek o 35,3%. Wzrosła również liczba pielęgniarek oraz położnych — odpowiednio o 0,2% i 9,1%.

W 2015 r. w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej kobietom udzielono 331,5 tys. porad (o 1,2% mniej niż w 2014 r.). Spośród porad udzielonych przez lekarzy 49,4% dotyczyło podstawowej opieki zdrowotnej, a 50,6% — opieki specjalistycznej. Liczba porad stomatologicznych wyniosła 22,8 tys., tj. o 4,5% więcej niż w 2014 r.

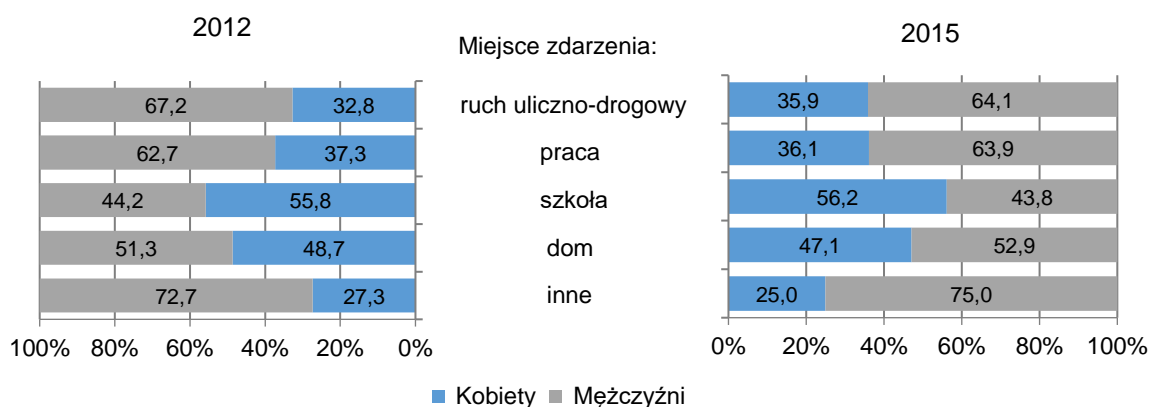
Struktura porad udzielonych^a kobietom w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej



a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

W skład działającego w mieście **systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego** wchodzi zespoły ratownictwa medycznego oraz izby przyjęć lub szpitalne oddziały ratunkowe. W ramach działań zespołów ratownictwa medycznego w 2015 r. kobietom udzielono 3959 świadczeń zdrowotnych (o 28,6% mniej niż w 2012 r.); stanowiły one 43,1% ogółu osób, którym udzielono świadczenia. Najwięcej kobiet otrzymało pomoc w domu — 85,7%, (o 0,4 p. proc. mniej w porównaniu z 2012 r.), a najmniej w szkole — 1,0% (o 0,3 p. proc. mniej niż w 2012 r.) oraz w pracy — 0,7% (o 0,2 p. proc. więcej niż w 2012 r.). Podczas zdarzeń zaistniałych w ruchu uliczno-drogowym pomoc otrzymało 3,3% kobiet (o 0,2 p. proc. mniej niż w 2012 r.). Struktura płci pacjentów, którym zespoły ratownictwa medycznego udzieliły świadczenia, nie zmieniła się znacząco w porównaniu z 2012 r. Udział procentowy kobiet w ogólnej liczbie osób, którym udzielono pomocy był różny w zależności od miejsca zdarzenia; największy — w szkole (56,2%) i w domu (47,1%).

Struktura osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w ramach wyjazdowych działań ratowniczych według płci



W 2015 r. w Ostrołęce ze świadczeń zdrowotnych udzielonych w trybie ambulatoryjnym **w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym** skorzystało ponad 14,9 tys. osób, z czego 43,7% stanowiły kobiety. Najczęściej pomocy kobietom udzielano w zakresie chirurgii urazowo-ortopedycznej, natomiast najrzadziej — w zakresie okulistyki i neurochirurgii. W porównaniu z 2012 r. w ogólnej liczbie kobiet, którym udzielono świadczenia zdrowotnego **w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym** zmniejszył się odsetek kobiet korzystających z pomocy poradni pediatrycznych (o 5,2 p. proc.), a wzrósł odsetek kobiet, którym udzielono pomocy w ramach pozostałych poradni (najbardziej — poradni chorób wewnętrznych o 1,1 p. proc.).

Tabl. 8. **Kobiety, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym w trybie ambulatoryjnym**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych				w % ogółu danej grupy
O G Ó Ł E M	6331	6629	6714	6514	43,7
w zakresie:					
Ogólnym niezakwalifikowanym do poradni wymienionych	3088	3096	3094	3335	45,7
Chorób wewnętrznych	151	184	190	226	54,3
Kardiologii	258	277	264	269	58,4
Chirurgii	148	147	145	169	31,8
Chirurgii urazowo-ortopedycznej	2083	2233	2271	2152	39,1
Neurochirurgii	–	8	5	9	45,0
Ginekologii i położnictwa	22	17	24	32	100,0
Pediatrici	396	452	488	73	51,8
Neurologii	183	209	227	239	48,6
Okulistyki	2	6	6	10	76,9

Zachorowania⁶

Nowotwory złośliwe stanowią narastający problem zdrowotny społeczeństwa. W Ostrołęce w 2014 r. odnotowano 77 zachorowań kobiet na nowotwory złośliwe (wobec 65 w 2012 r.). Kobiety najczęściej zapadały na nowotwór złośliwy sutka (32,5%), oskrzeli i płuc oraz jelita grubego (po 9,1%). W porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się zachorowalność kobiet na raka szyjki macicy (o 50,0%) oraz trzonu macicy (o 28,6%), natomiast zwiększyła się zachorowalność na nowotwór oskrzeli i płuc (o 250,0%), tarczycy (o 100,0%) oraz sutka (o 47,1%). Nie uległa zmianie liczba zachorowań na raka jelita grubego oraz jajnika.

W 2014 r. w Ostrołęce wskaźnik zachorowalności kobiet na nowotwory złośliwe w przeliczeniu na 100 tys. kobiet wynosił 280,1 (w 2012 r. — 234,2).

W 2014 r. w mieście z powodu chorób nowotworowych zmarło 49 kobiet, tj. o 28,9% więcej niż w 2012 r. Najwięcej kobiet zmarło z powodu nowotworu złośliwego sutka (18,4%), oskrzeli i płuc oraz jajnika (po 12,2%).

Pozytywnym czynnikiem przemian w zachowaniach zdrowotnych jest **powszechność badań profilaktycznych**. Kobiety w wieku 40—49 lat mogą uczestniczyć w programie profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi oraz raka szyjki macicy. Poza tym mogą uczestniczyć w programach: profilaktyki wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego, w profilaktycznych szczepieniach przeciw grypie, szczepieniach przeciw HPV.

⁶ Źródło: Wojciechowska Urszula, Dzikowska Joanna. Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe w Polsce. Krajowy Rejestr Nowotworów, Centrum Onkologii, Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie. Dostępne na stronie <http://onkologia.org.pl/raporty/> dostęp z dnia 01.03.2017 r.

Kobiety aktywne ruchowo

W końcu 2014 r. w mieście funkcjonowało 30 klubów sportowych (łącznie z klubami wyznaniowymi i uczniowskimi klubami sportowymi), które skupiały 2,0 tys. osób ćwiczących, z czego 29,6% stanowiły kobiety. Wśród ogółu ćwiczących w wieku do 18 lat dziewczęta stanowiły 30,1%. W porównaniu z 2012 r. udział kobiet w ogólnej liczbie ćwiczących wzrósł o 3,8 p. proc., a dziewcząt w liczbie ćwiczących w wieku do 18 lat — o 1,5 p. proc. Liczba kobiet ćwiczących w ostrołęckich klubach sportowych na 1000 kobiet ogółem zwiększyła się z 15,1 w 2012 r. do 21,4 w 2014 r.

Tabl. 9. **Kobiety ćwiczące w klubach sportowych**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2014	
	w liczbach bezwzględnych		w % ogółu danej grupy
Kobiety ćwiczące w klubach	417	585	29,6
w tym do 18 lat	327	452	30,1
Kobiety ćwiczące w sekcjach ^a			
seniorki	75	69	21,7
juniorki	364	557	31,0
Zawodniczki zarejestrowane w Polskich Związkach Sportowych	116	167	25,6
w tym do 18 lat	80	104	22,4

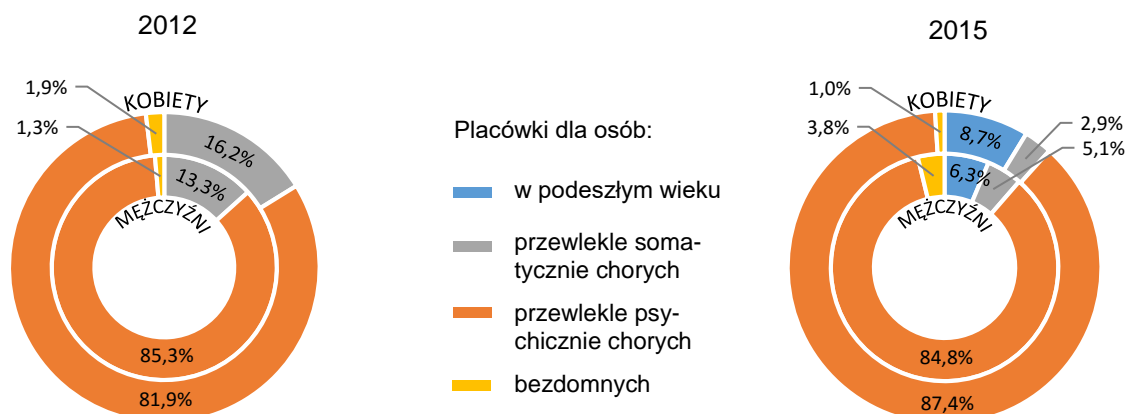
a Jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu.

W celu zachowania zdrowia i kondycji fizycznej kobiety w Ostrołęce, oprócz aktywności w klubach sportowych, mogą korzystać także m.in. z kortów tenisowych, aquaparku, siłowni plenerowych, ścieżek rowerowych.

Pomoc społeczna dla kobiet

Zakłady stacjonarne pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę osobom przewlekłe chorym, niepełnosprawnym, w podeszłym wieku jak również bezdomnym. W końcu grudnia 2015 r. w Ostrołęce działalność prowadziły 3 placówki (2 domy pomocy społecznej i 1 schronisko dla bezdomnych), w których przebywały 103 kobiety (o 2 mniej niż w 2012 r.).

**Struktura mieszkańców stacjonarnych zakładów pomocy społecznej
według płci i typu placówki**
Stan w dniu 31 XII



Całodobowa pomoc dla dzieci i młodzieży pozbawionej opieki i wsparcia ze strony rodziny naturalnej realizowana jest poprzez system instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej w Ostrołęce w 2015 r. funkcjonowała jedna **placówka opiekuńczo-wychowawcza** łącząca zadania placówek interwencyjnych i socjalizacyjnych, w której w końcu 2015 r. przebywało łącznie 34 dzieci, w tym 17 dziewcząt. W 2012 r. działała jedna placówka interwencyjna, przebywały w niej 2 dziewczynki i 3 chłopców.

Poza placówkami opiekuńczo-wychowawczymi dziewczęta w mieście **objęte są opieką w rodzinnej pieczy zastępczej**. Rodzinna piecza zastępcza zapewnia opiekę w sytuacji, kiedy dziecko jest pozbawione opieki ze strony swoich rodziców albo nie są oni zdolni należycie z tej opieki się wywiązywać, jak również gdy ograniczono im prawa rodzicielskie. W końcu 2015 r. w rodzinach zastępczych przebywało 80 dzieci, z tego 43,8% stanowiły dziewczynki. W porównaniu z grudniem 2012 r. liczba dziewcząt nie zmieniła się, a ich udział zmniejszył się o 4,8 p. proc.

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych Czytelnik znajdzie w *Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej*, *Roczniku Statystycznym Województwa Mazowieckiego* oraz w publikacjach tematycznych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Warszawie, a także w serii *Zeszyty metodyczne i klasyfikacje*. Informacje i ww. materiały dostępne są na stronie internetowej GUS: <http://stat.gov.pl/>